

Glemmer du, så husker jeg, sang Liva Weel. Sådan er det vel generelt. Vi de mange har en tilbøjelighed til at glemme det skete, hvis det da ikke lige er noget der er hændt en selv, godt eller dårligt, mens den der bliver ramt af slaget i ordets bogstaveligste forstand, eller som i dette tilfælde ridderslaget, nok skal huske. Jeg vil derfor gerne, selvom navnene efterhånden er blevet mange på denne pokal, bruge et par minutter på at erindre vi mange, der måske har glemt alle de, der i årenes løb har gjort sig fortjent til denne pokal.

Følgende har modtaget pokalen:

1980 Karl Iver Buse
1981 Lise Vølund
1982 Henrik Jønsson
1983 Samuel Pedersen
1984 Ulla og Søren Vinding
1985 Sonja og Peder Hollænder
1986 Svend Kærgaard
1987 Oluf Lauersen
Tilbage til nuet, hvor et nyt navn skal føjes på denne pokal.

At lade sig vælge ind i en bestyrelse er ikke alene en ærssag, det er også en tillidserklæring. At sige ja til en sådan æressag betyder også at sige ja til at gøre et stykke arbejde, være igangsætter, være inspirator. Olav Christoffersen, at være igangsætter, inspirator

og samtidig gøre et stort stykke arbejde er alle opgaver, der ikke altid sammenholdes i en person. Du formåede dette på en levende, engageret måde. Du var altid med i kredsen, hvor tingene skete. Med i diskussionerne. Deltog i møder omkring i landet. Var aktiv i udstillinger, især i dette lagde du et stort arbejde, ikke til gavn for dig selv, men som varm fortaler for hele fåreavlen og dens produkter. Du har altid været villig til at stille din ekspertise til rådighed ved foreningens mangeartede arrangementer. Din udtræden af bestyrelsen sidste år har ikke afskåret dig fra alle disse aktiviteter. Du er fortsat altid beredt når vi kalder på din hjælp. Samtidig udfører du et stort arbejde som redaktør for vores orientering. Alt dette vil vi i bestyrelsen gerne sige dig tak for. Jeg er helt sikker på jeg også har alle medlemmerne bag mig i denne tak. En stor tak fra os, dine gamle kollegaer i bestyrelsen, for samarbejdet, for din redelige måde at være på, for dine meningers mod og fordi du også turde erkende når du havde set forkert i en sag. Tak for din loyalitet og det kammeratskab du altid viste overfor os. Vi overdrager dig foreningens pokal og ønsker dig lykke fremover.

EE.

Foreningens vandrepokal er skænket af Mønsters garveri.

NETOP NU I DEC, JAN OG FEB.

Husk mineraler ca. 15 g. dgl. pr. får i foderet. Fri adgang, som ofte anbefales kan ikke tilrådes, især ikke i sidste tredjedel af drægtighedstiden og diegivningstiden.

Fåremineralblanding uden kobber fås i foderstofforretningerne.

Giv ekstra kalk i samme periode i form af foderkridt, ca. 1 % i kraftfoderblandingen. Svage lam og langvarige fødsler kan ofte være forårsaget af underforsyning med kalk.

Prøv at regne calcium-fosforindholdet ud i din kraftfoderblanding. (Se normalværdierne i de forskellige foderemner i medfølgende tabel, samt normalværdierne for fårenes behov.)

Giv ekstra proteintilskud til højdrægtige og diegivende får enten i form af fåreproteinblanding, fiskemel, soyaskrå eller hørfrøkager.

Prøv evt. grønpiller. Et godt og nemt foder. Start med ca. 100 g. og øg gerne mængden til 500 g.-1 kg. Tildeles over 500 g. fordeles mængden på 2 daglige fodringer. Husk altid rigelig med frisk vand, i særdeleshed når der fodres med grøntpiller.

Tilsæt din foderblanding 5% klid-

melasse de sidste 4-6 uger før læmning, det forhindrer drægtighedssyge.

Vand kan holdes frostfrit ved at hænge en varmelampe over vandspanden.

Sørg for god plads ved fodertrug, låger m.m. så fårene ikke klemmes. Kan forårsage kastning. Ligeså hvis vædderen er for hård, stanger eller springer op, så fjern ham. "Lam kan blive serveret for tidligt."

Klipper du fårene inden læmning, så gør det mindst 1 måned før, men vær varsom med det, hvis vejret er for koldt. Du kan evt. nøjes med at klippe omkring yve-rett og bagparten, så lammene bedre kan finde patten. Bedre hygiejne ved fødselshjælp.

Giv dine lam en god start. Sørg for varme i form af varmelampe. Lam afkøles meget hurtigt, lav legemtemperatur forårsager slaphed. De mister evnen til at søge og dermed finde patten.

Sørg for at dine lam får råmælk indenfor de første par timer. Gå aldrig fra nyfødte lam, før du har set dem patte. Er det sent om natten og din lune seng venter, så malk fåret og giv lammene 50-100 ml. hver. Så kan du gå hjem og sove 5-6 timer med god samvitighed.

Svage og kolde lam kan tørres og varmes med en hårtørrer. Giv råmælk eller glukose (druesukker) 20% 10 ml/kg. Kan lammet ikke sutte, så brug en lammegenopliver - "sondemad".

Råmælk har 2 livsvigtige funktioner. 1. Indeholder A-vitamin og næringsstoffer, der hindrer afkøling og løsner tarmbeugen, "første afføring". 2. Indeholder antistoffer, der forhindrer infektioner, især mave-tarm infektioner.

Får i god kondition producerer store mængder råmælk. Får i dårlig kondition producerer meget lidt råmælk.

Sørg altid for at have et lager af råmælk i fryseren. Kan opbevares mindst et år. Frys ned i portioner a 100-200ml. Tøs langsomt op. Får du råmælk fra naboen må du sikre dig, at hans får har samme mædistatus som dine. Mædi smitter bl.a. gennem modermælken.

Råmælkserstatning: Råmælk fra jersey ko. Eller 1 l. komælk, 1 æg, 1 spsk druesukker, 1 tsk torskelevertran. Portionen fordeles på første døgn.

Råmælk er den mælk der produceres de første 12 - 24 timer efter læmning.

60 % af de lam der dør, dør af sult og kulde. Resten dør i for-

bindelse med læmning eller infektioner.

Det er god økonomi, men også en glæde og tilfredshed at føre nøje opsyn med sine dyr i læmmetiden også om natten.

Forsøg aldrig genoplivning af lam med koldt vand, det er i hvertfald den sikre død. Giv hellere mund til mund metoden.

Efter læmning vil fåret blive meget glad for lunkent vand og godt hø.

Ang. yverbetændelse. Ved optræk, dvs. yveret føles varmt, spændt og rødt, malk ud. Smid mælken væk. Masser yveret indtil flere gange dgl. med pebermynteolie. Er fåret sløjt, tilkald dyrlæge.

Stort yver, men ingen mælk i en eller begge patter kan være forårsaget af tidligere bidsår fra lammene. Såret læges, men arvæv forårsager at mælkekanalen gror sammen. Her gavner ingen behandling. Patten kommer aldrig til at fungere mere.

Får der vrager lam. Dårlig vane hos nogle får, hos andre pga. svær og langvarigt læmmeforløb. Giv både får og lam ro nogle timer. Malk ud og giv lammet råmælk. Til særlige genstridige får anbefales en adoptionslæge, dvs. en læge, hvor fårets hoved kan fastlåses så det ikke kan

komme til at skubbe lammene væk. I løbet af et døgn eller to accepterer hun sine lam. På samme måde kan man få et får til at tage et fremmed lam.

Bestil allerede nu metaløremærker hjem.

Husk lammebog og/eller besætningsbog.

Forbered læmningerne i god tid. Sørg for låger til opdeling af boxe. Husapoteket fyldt op. F.eks. med Børslim (glidemiddel til læmmehjælp), Rodalon til afvaskning af hænder og fårets bagpart, krystalviolet til navledecinfektion, vandreven kridt + egebark til lam med tynd mave. (Bland halvt af hvert, opslemmet i vand, ca. 1 dessert skefuld 3 gange dgl. i en dag eller to.) Kogesprit til decinfektion af klove - klovbylder hos lam. Patesalve, druesukker. Desuden bør forefindes sæbe og masser af rene klude, især frotteklude er gode til at holde om slimede, glatte lammeben ved fødselshjælp. Kupe-ringstang + gummiringe. Øremærketang til kantklip. Termometer, lammegenopliver, lammesutter og sutteflaske. Desuden vil det nok være klogt at anskaffe en skedesele, så du altid er forberedt hvis uheldet er ude. Hurtig indsats er altid gavnligt. Husk at alle får med skedefremfald bør slagtes, ligeledes afkommet.

Læmmetiden er fåreavlerens travleste tid. Tiden med de store forventninger, stille glæder. Nyd den.

God læmmesæson.

EE.

PS. Angående halekupering af lam er reglerne strammet op således at der ved dyrskue og kåring kræves at halen dækker kønsåbningerne. Dvs. at fra 1990 gælder denne regel for 1 årige får og væddere på dyrskue og 1991 tilige ved kåringer. Det tilrådes at måle sig frem ved kupering. Kuperingsstedet vil ligge omkring 3. led.

EE.